

Principper for betalingsparkering, Region Midtjyllands hospitaler.

Indledning

Der er i øjeblikket en stigende tendens til, at regionens hospitaler benytter sig af betalingsparkering. Særligt hospitalerne ved Århus, Randers, Silkeborg, Horsens og Viborg oplever store kapacitetsproblemer på parkeringsområdet. For at kunne tilvejebringe tilfredsstillende parkeringsforhold for patienter, pårørende og medarbejdere vælger hospitalerne i stigende grad at opføre P-huse som OPP (Offentligt Privat Partnerskab): Konkret opfører AUH Århus pt. et p-hus som OPP, ligesom der er konkrete planer om det på RH Randers, RH Silkeborg og i forbindelse med opførslen af DNU. Med denne model tilvejebringes finansiering til opførslen, men modellen har samtidig den afledte effekt, at de parkerende skal betale for at parkere på p-pladserne. Også andre forhold, så som øget pres på den omliggende parkering, kan nødvendiggøre indførslen af betalingsparkering på hospitalernes matrikler.

23. marts, 2011

1-60-72-7-09

Side 1

Udbredelsen af betalingsparkering har på regionsrådsmødet d. 21. april 2010 afstedkommet et ønske fra regionsrådet i Region Midtjylland om, at der etableres ensartede procedurer på området, og at der fastlægges et sæt af fælles principper for betalingsparkeringen i regionen. Et sådant fælles grundlag skal sikre, at patienter, medarbejdere og pårørende oplever rimelige og ensartede forhold på de hospitaler, der vælger at indføre betalingsparkering.

Notatet giver en forklaring på, hvad der er baggrunden for udbredelsen af betalingsparkering. Dernæst gives et overblik over udbredelsen af betalingsparkering på regionens hospitaler og beskriver forholdene på de hospitaler, der i dag har etableret betalingsparkering. Slutteligt gives et forslag til overordnede principper for betalingsparkeringen i Region Midtjylland.

Hvorfor betalingsparkering?

At betalingsparkering nu er blevet almindeligt forekommende på Regionens hospitaler, har affødt spørgsmålet om, hvorvidt dette er en nødvendig udvikling. Det skal i denne sammenhæng understreges, at det ikke er en nødvendig udvikling *alle steder*. På visse af regionens hospitaler er der fortsat p-pladser nok til opfylde behovet, og der er ikke umiddelbart udsigt til, at dette ændrer sig.

På andre af regionens hospitaler derimod, står udbuddet af p-pladser på ingen måde mål med efterspørgslen. Dette i en sådan grad, at det lægger hindringer i vejen for hospitalernes drift, idet patienter f.eks.

kommer for sent til undersøgelser eller operationer. Grundet bl.a. større optageområder og øget ambulant behandling vil presset på parkeringen kun blive større. Der er således ikke tale om forbigående problemer, hvorfor det har været nødvendigt at tage hånd om situationen, som det f.eks. er sket på Universitetshospitalet i Århus og Regionshospitalet Randers.

Grundet Regionens trængte økonomi har det ikke været muligt at finansiere nye parkeringsanlæg via anlægsreserven. Derfor har det været nødvendigt at tænke i alternative baner ift. finansiering. Den mulighed, der findes på området er at opføre p-huse og parkeringsfaciliteter som OPP. Dette indebærer, at en privat leverandør opfører og driver p-huset og driver terrænparkering.

Det, der almindeligvis er et problem i forhold til OPP, er, at ifølge lånebekendtgørelsen skal en region, der indgår en OPP-aftale deponere et beløb svarende til den regionale anvendelse af aftalens værdi. Regionen har derfor en stor interesse i, at den regionale anvendelse af OPP-aftalen bliver så lille som muligt. Den regionale anvendelse omfatter bl.a. regionale køretøjers eller medarbejderes brug af p-pladser. Et andet forhold, der skal overholdes er, at p-billetter skal sælges til markedsprisen. Hvis værdien af OPP-aftalen ikke overstiger 5 mio. kr., skal der ikke deponeres, og der er dermed ikke omkostninger forbundet med projektet, ud over til den indledende projektering og rådgiverudgifter. Der kan dog være særlige forhold, der gør, at det er nødvendigt at have en regional benyttelse, der overstiger 5 mio. kr.¹.

At det ikke er en regional kerneydelse at drive parkering, har også øget incitamentet til at vælge denne løsning. Dermed kan hospitalerne koncentrere sig om at drive hospital, og lade andre om parkeringsopgaven.

For at kunne tiltrække investorer til et OPP er det afgørende, at der er et økonomisk incitament for de private investorer, og det nødvendiggør indførelse af betalingsparkering for alle parkerende. Sættes der restriktioner op, så kun visse af de parkerende skal betale for at parkere, er der ikke et økonomisk rationale i at gå ind i et OPP-samarbejde for en privat investor. Dog er der mulighed for at afsætte enkelte, gratis pladser; f.eks. til patienter i langvarige forløb, eller ved kapellet. Prisen for et "gratis p-hus" er derfor, at der indføres betalingsparkering til markedspris. Dertil kommer, at aftalen heller

¹ Dette var bl.a. tilfældet på Regionshospitalet Randers, hvor det var nødvendigt at placere p-huset relativt langt fra hospitalet. Dette medførte et behov for at afsætte et antal p-pladser til medarbejderne i p-huset, så patienterne ikke fik en ufordelagtig parkeringssituation, relativt medarbejderne. En sådan model giver stadig en reduceret pris, da der kun deponeres for den andel, der vedrører regionale formål.

ikke er tilstrækkeligt attraktiv for den private leverandør, hvis ikke der er adgang til at drive både parkeringen i terræn og i p-huset.

Indførelse af betalingsparkering har den afledte effekt, at det begrænser antallet af gratister, der holder på hospitalernes p-pladser. I en tid hvor der er betalingsparkering de fleste steder i de større byer, er det en måde at hindre, at andre end personer med ærinde på hospitalet benytter hospitalernes p-pladser.

For at summere op, har OPP-projekter og betalingsparkering været en mulighed for at afhjælpe p-problemerne for de mest trængte hospitaler, da der ikke har været økonomisk råderum til at løse det ad anden vej.

Status, betalingsparkering i Region Midtjylland

I det følgende gives et overblik over udbredelsen af betalingsparkering i Region Midtjylland.

I dag har følgende hospitaler betalingsparkering:

- AUH, Århus Sygehus
- AUH, Skejby

Følgende hospitaler har ikke betalingsparkering, men planlægger (eller planlægger muligvis) at få det:

- RH Randers
- DNU. Det planlægges at opføre et antal p-huse som OPP.
- RH Silkeborg. RH Silkeborg har som målsætning at opføre et P-hus som OPP inden 2012. Projektet er fremlagt til behandling på FU/RR i april 2011.
- Ift. DNV Gødstrup bliver det afgørende ift. evt. indførelse af betalingsparkering, om der etableres p-huse som OPP; HEV forventer, at der tidligst træffes beslutning om dette i 2012.
- RH Horsens har i prospektet til det Rådgivende Udvalg arbejdet med ideen om at bygge et P-hus til 430 biler. Betalingsparkering kan i denne forbindelse muligvis komme på tale. RH Horsens har pt. i stedet tidsbegrænset parkering for 112 af 600 p-pladser.
- RH Viborg. Hospitalet planlægger pt. at opføre et p-hus på hospitalets matrikel. P-huset opføres ikke som et OPP-projekt, men det er endnu ikke afklaret, hvorvidt der etableres betalingsparkering i forbindelse med opførslen. Byrådet i Viborg Kommune har vedtaget på et senere tidspunkt at indføre betalt parkering i Viborg midtby, og RH Viborg forventer, at dette vil påvirke parkeringsmønstret i en sådan grad, at det også på hospitalets område vil blive nødvendigt at adgangsregulere; dette evt. i form af betalingsparkering.

Følgende hospitaler har ikke betalingsparkering, og planlægger pt. ikke at få det:

- RH Skive
- RH Grenå
- RH Brædstrup
- AUH Risskov
- Der er pt. ikke betalingsparkering på HEV's matrikler; RH Lemvig, RH Holstebro, RH Ringkøbing, RH Tarm og RH Herning.

Organisering; Hospitaler med betalingsparkering

Af de hospitaler, der i dag har betalingsparkering, er der nogen variation i, hvordan opgaven forvaltes. Nedenstående skitserer, hvordan de enkelte hospitaler har organiseret den lokale betalingsparkering.

AUH Århus:

AUH Århus har gennem en årrække haft betalingsparkering ved Nørrebrogade, og d. 1. maj 2010 blev der også indført betalingsparkering ved Tage-Hansens Gade. Baggrunden herfor er, at der gennem en periode har været store kapacitetsproblemer. For at imødekomme en stor mangel på parkeringsmuligheder ved sygehuset, og for at opfylde myndighedskravene ifm. P-pladser, bygger AUH Århus derfor også et P-hus som OPP. P-huset vil indeholde 400 pladser, og placeres i nær sammenhæng med de eksisterende hospitalsbygninger på Nørrebrogade.

AUH Århus er pt. i gang med at lave en oversigt over de særordninger der pt. er gældende ift. gratis parkering. Oversigten er pt. ikke færdig, og nedenstående er derfor ikke udtømmende:

Etablerede principper, AUH Århus

- Generelt skal parkeringsforholdene på Århus Sygehus være funktionelle, logisk opbygget, og lette at benytte. Adgangsveje og parkeringsområder skal være åbne og med gode oversigtsforhold.
- Der skal være mulighed for at patienter og pårørende kan parkere i nær tilknytning til klinik.
- Specielt for skadestueområdet skal der tilbydes et passende antal gratis korttidsparkeringspladser.
- Ligeledes skal der være mulighed for at etablere særlige reserverede p-pladser nær udvalgte afdelinger efter nærmere vurdering, herunder ved kapellet.
- I nær tilknytning til lægevagten skal der være mulighed for parkering samt af- og pålæsning.
- Hærværkssikring indarbejdes ved at sikre gode oversigtsforhold og god almen belysning.

- Vagtlæger med tilkaldeordning har ret til gratis parkering overalt, dog ikke på handicapparkering
- Alle lægevagter i regionen har gratisparkering – i alt 402 personer.
- Diverse akut- og tjenestebiler har ret til gratis parkering
- Medarbejdere har ret til at købe medarbejder p-kort, som er omfattet af bruttolønsordningen; prisen er i 2010 150 kr. før skat og 75 kr. efter skat. Prisen reguleres hvert år, jf. AUH Århus Sygehus' aftale med OPP-leverandøren. Medarbejdere, der ikke har et decentralt løntillæg, og dermed ikke er omfattet af bruttolønsordningen, tilbydes p-kortet til halv pris. Ordningen er endnu ikke taget i brug (pr. september 2010).

AUH Skejby:

Side 5

Ved AUH Skejby er det muligt at vælge mellem at parkere gratis og mod betaling – i sidstnævnte tilfælde på en overvåget P-plads. AUH Skejby har etableret et område med overvåget betalingsparkering, for at kunne tilbyde de parkerende faciliteter, der er sikret mod indbrud i bilerne. Hospitalet råder ud over området med betalingsparkering over to større, ikke-sikrede p-områder, hvor der er gratis parkering. Der er hverken tidsbegrænsning på det overvågede areal, eller de 2 p-områder med gratis parkering. Til gengæld er de parkeringspladser, der ligger i umiddelbar nærhed af indgangene til AUH Skejby begrænset til 2-timers parkering. Disse pladser er beregnet til ambulante og gangbesværede patienter.

Etablerede principper, AUH Skejby

- Et gratis P-område i umiddelbar nærhed af blodbanken er forbeholdt bloddonorer.
- Umiddelbart ved alle behandlingsbygninger er der et antal gratis p-pladser med 2 timers parkering tiltænkt patienter. Dette gælder også ved kapellet.
- For området med betalingsparkering gælder, at p-leverandøren gerne hjælper bevægelseshæmmede med bagage, og at køre bilen på plads.
- Priserne i områderne overvåget af parkeringsselskabet tager højde for behovet for billig parkering for patienter i langvarige forløb.
- Medarbejderne kan vælge at parkere på det overvågede areal, mod at betale 100 kr. om måneden, som trækkes over lønnen.

RH Randers:

RH Randers har pt. ikke betalingsparkering, men i forbindelse med opførelsen af et P-hus som OPP, indføres der brugerbetaling på hospitalets parkeringsarealer.

RH Randers opfører parkeringshuset forud for udvidelsen af hospitalet med etableringen af en ny akutmodtagelse. P-huset vil kunne rumme

425 parkeringspladser på 10.000 m². Inklusive parkeringen i terræn, vil der være 930 p-pladser til rådighed ved RH Randers, og på sigt planlægges det at etablere i alt 1000 pladser.

RH Randers har forud for etableringen af betalingsparkeringen udarbejdet et sæt af principper for betalingsparkeringen.

Etablerede principper; RH Randers:

- Medarbejdere har mulighed for at købe medarbejder p-kort. Der etableres evt. klippekorts-ordning for medarbejdere, som benytter bilen i mindre omfang.
- Der afsættes et mindre antal p-pladser til afhentning og pålæsning ved ambulatorieindgang og skadestue/akutafdeling.
- Gratis parkering for dialysepatienter, patienter med særlige forhold (i længevarende forløb), handicappede eller borgere med ærinde i hospitalets kapel.
- Særlige personalefunktioner med udadgående opgaver kan blive fritaget for betaling.

Principper for betalingsparkering, Region Midtjylland

Som det fremgår ovenfor, har hospitalerne med betalingsparkering hver især etableret et sæt af principper, der er styrende for området. Det foreslås, at der tages udgangspunkt i de allerede etablerede principper ved udarbejdelsen af et sæt af fælles principper for betalingsparkeringen i Region Midtjylland. Under hensyntagen til de allerede etablerede ordninger tages også det hensyn, at de fastsatte priser må afspejle de lokale vilkår. Det foreslås, at følgende, overordnede principper for betalingsparkering indføres i Region Midtjylland:

Principper for betalingsparkering:

Patienter og pårørende:

1. *Det tilstræbes, at patienter kan parkere tæt på indgangene.*
2. *Det tilstræbes, at patienter i meget langvarige forløb, herunder f.eks. dialysepatienter, kan parkere gratis.*
3. *Det tilstræbes, at handicappede borgere kan parkere gratis*
4. *Det tilstræbes, at der er gratis parkering for borgere med ærinde i kapellet*
5. *Det tilstræbes, at der forefindes et antal gratis p-pladser ved skadestue/akutafdeling til af- og pålæsning.*

Medarbejdere:

1. *Det tilstræbes, at det bør det være muligt for medarbejderne at tilkøbe en medarbejderlicens eller p-kort, når de omfattes af betalingsparkering.*
2. *Prisen på medarbejderkortet bør antage et rimeligt niveau*
3. *Der kan evt. etableres en klippekortsordning for medarbejdere, som benytter bilen i mindre omfang.*
4. *Det tilstræbes, at akut- og tjenestebiler, bør være fritaget for betaling på p-pladsen.*
5. *Evt. kan vagtlæger, læger, samt øvrigt personale på tilkaldeordning, der har vagter på tidspunkter, hvor der ikke er adgang til offentlig transport, have adgang til gratis parkering.*